

og deraf sluttede, hvad der vel ogsaa nok skundom vil ske, at Mange ikke ville forlange Godtgjørelse, vil der paa den anden Side vistnok være en Del, som ville forlange Erstatning, skjøndt de ikke have lidt noget Tab; det vilde let blive en fast Regel, at man modtog de 2 Kroner i Retten for at aflægge Vidnesbyrd, hvad enten man har haft Tab eller ikke. For hvor mange Vidner Reglen vilde staffe en positiv Indtægt, er naturligvis ikke godt at sige; men jeg har en stærk Fornemmelse af, at dette gjælder Flertallet af disse, der møde, at de intet Tab ville lide. Der forekommer derhos Tilfælde, hvor Byrden vil være meget lille. Enhver, der har haft med Politisager i en lille By at gjøre, vil vide, at det ofte er Tilfældet, at man ønsker at faae en kort Forklaring af En eller Anden, som bor i Nærheden af Retten; man anmoder ham da om at komme tilstede i Retten, han afgiver sin Forklaring, det Hele tager maaste en halv Time, og saa gaar han igjen. Ofte er det ogsaa Tilfældet, at den egentlige Forklaring er afgivet til en Rapport, og at hele det Møde i Retten, der forlanges af Bedkommende, er, at han i Løbet af nogle faa Minuter skal komme op i Retten for at ratificere sin Forklaring til Rapporten. I alle disse Tilfælde vilde det med en Godtgjørelse af 2 Kroner blive en Fortjeneste at afgive Vidnesforklaring. At der ved saadanne Leiligheder skulde gives Erstatning, forekommer mig ikke rigtigt. — En anden Betænkelse, jeg nærer ved Lovforslaget, har min ærede Kollega fremdraget, nemlig den store Byrde, som det vilde blive for Parterne i civile Sager, ikke blot i Eghedsager og andre private Politisager, men, som min ærede Kollega bemærkede, ogsaa i Gjældsager. I disse Sager er det ofte Tilfældet, at Parterne selv føre deres Sag; det kan være vanskeligt nok for dem at staffe de fornødne Penge til Veie til Gebyrene; Inkaminations-Gebyr, Gebyrer for Anstand og Optagelse til Dom og i Tilfælde af, at der skal føres Vidner, Gebyr for Vidnesførelse. Men skulde de saa oven i Løbet betale 2 Kroner for hvert Vidne, de føre, vilde det blive uoverkommeligt for dem; Udgifterne vilde blive for store, og det vilde let føre til, at de ikke vare i Stand til at forfølge deres Ret, og dette er jo en meget stor Ulempe. — Jeg har fremsat disse Betænkelse, ikke fordi jeg har Noget imod det Princip, der ligger til Grund for Lovforslaget, men for at paavise de Vanskeligheder, der klæbe ved Gjennemførelsen af dette Princip, i det Mindste paa den Maade, som her er foreslaet. Jeg skal derfor tillade mig at henstille til den ærede Forslagsstiller og ligeledes til den

høitærede Justitsminister til nærmere Overveelse, om man ikke skulde kunne gaa en anden Veie, hvorved man vilde naae det Samme og tillige komme ud over de Ulemper, jeg har paapeget baade i den ene og den anden Retning. Det er at give Domstolene, Retstbetjentene, en diskretionær Myndighed til, efter deres Skjøn, naar de fandt, at der var Anledning dertil, dels naar Hensyn toges til Vidnets Livsstilling, dels til den Tid, han maatte være i Retten, at udbetale en passende Godtgjørelse, som efter Omstændighederne kunde blive 2 Kroner, men oftere Mindre, skundom Mere; i mange Tilfælde vilde han naturligvis ikke udbetale Noget. Samtidig hermed kunde man lade denne Udgift baade i offentlige og i private Sager henhøre til de Udgifter, som paahvile den offentlige Kasse, der har at udrede Udgifterne i Anledning af Retsspleien, altsaa Statskassen. I saa Fald vilde Dommeren være i Stand til at afgjøre, om Erstatning burde gives, og da hvilken Erstatning, og Udgiften vilde saavel i offentlige som i private Sager falde Statskassen til Last. Det vilde maaste ikke blive et saa ganske lille Beløb, men paa den anden Side vistnok heller ikke saa meget stort. Jeg antager ikke, at det samlede Beløb i saa Fald vilde blive større end det Beløb, der efter Lovforslaget alene vilde falde paa de offentlige Sager, og som saa godt som altid falder en offentlig Kasse til Last; kun vilde det falde paa Statskassen i Stedet for paa de kommunale Kasser. Jeg skal tillade mig at henstille denne Betragtning til nærmere Overveelse.

Goos: I det Væsentlige kan jeg slutte mig til de Betragtninger om Forslaget, som ere fremsatte af de to ærede sidste Talere, og jeg vilde ikke have taget Ordet, hvis det ikke havde været for at fremhæve Forholdet mellem dette Forslag og et Forslag, som har været forelagt i Folkethinget, nemlig Forslag til hele Processens Omordning, et Forslag, som naturligvis er den ærede Forslagsstiller bekendt. Den ærede Forslagsstiller vil maaste for sit Forslag paaberaabe sig, at det Princip, hans Forslag indeholder, er godkjendt i det Forslag til Processens Omord-

Rettelse.

Sp. 292 L. 21. f. n.: „af det offentlige Fattigvæsen og af de Fattiges Kasse at gjøre“ 1.: „af de Fattiges Kasse og senere ogsaa af det offentlige Fattigvæsen at gjøre“.